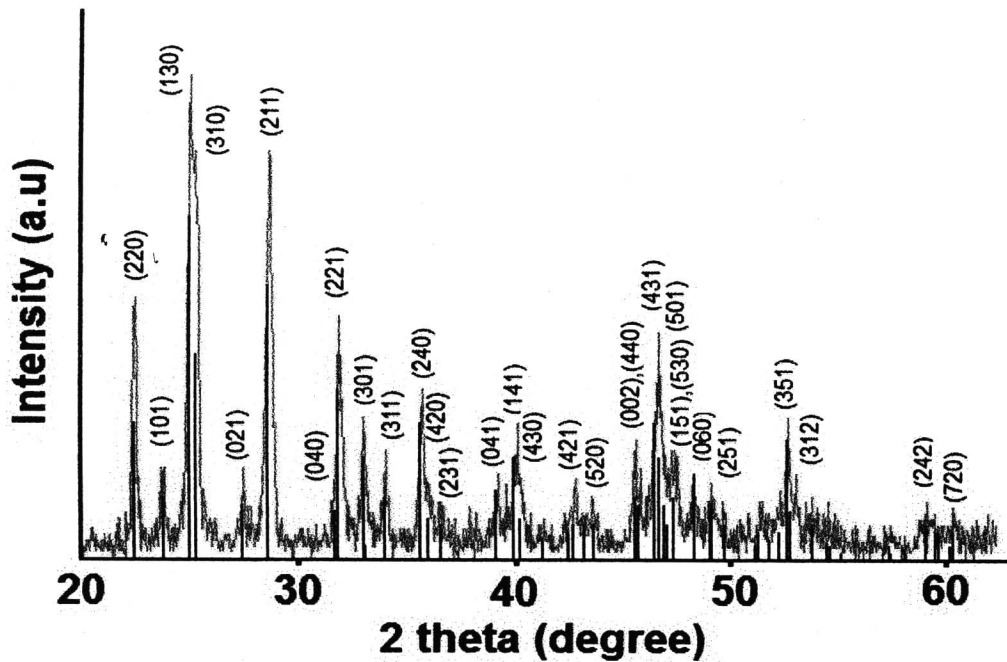

บทที่ 4

ผลการทดลองและการวิเคราะห์

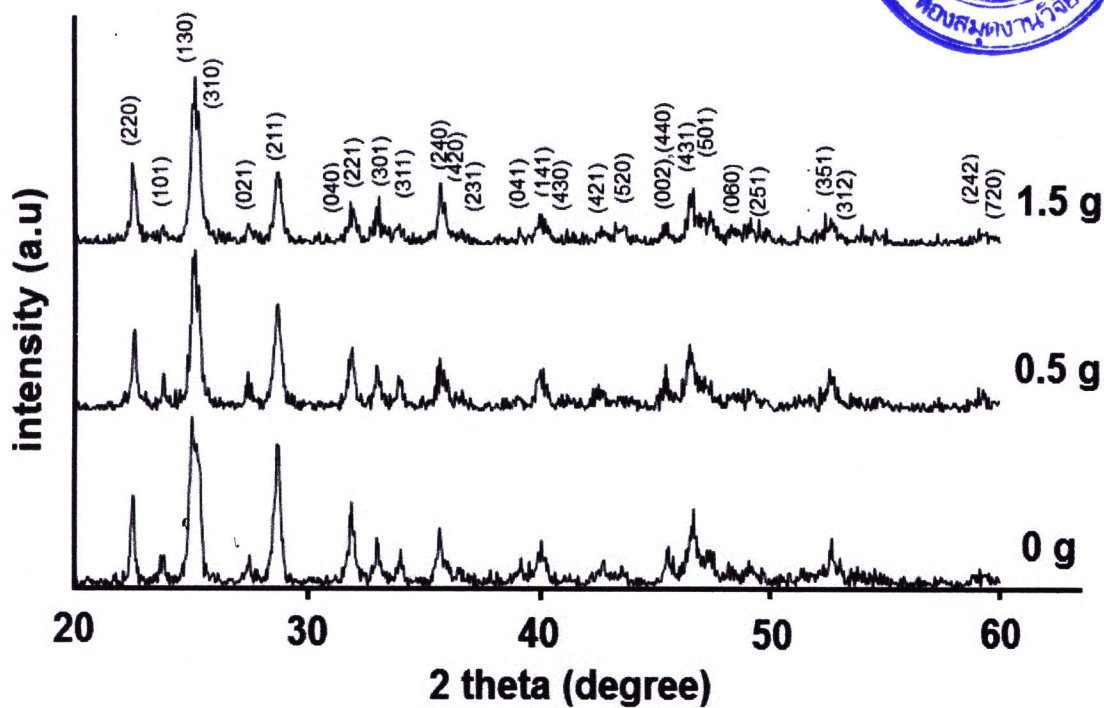
4.1 ผลการวิเคราะห์ Bi_2S_3 ที่สังเคราะห์โดยวิธีการ microwave

4.1.1 ผลการทดลอง XRD

รูปที่ 4.1 แสดงถึงกราฟ XRD ของ Bi_2S_3 เมื่อไม่เติม surfactant

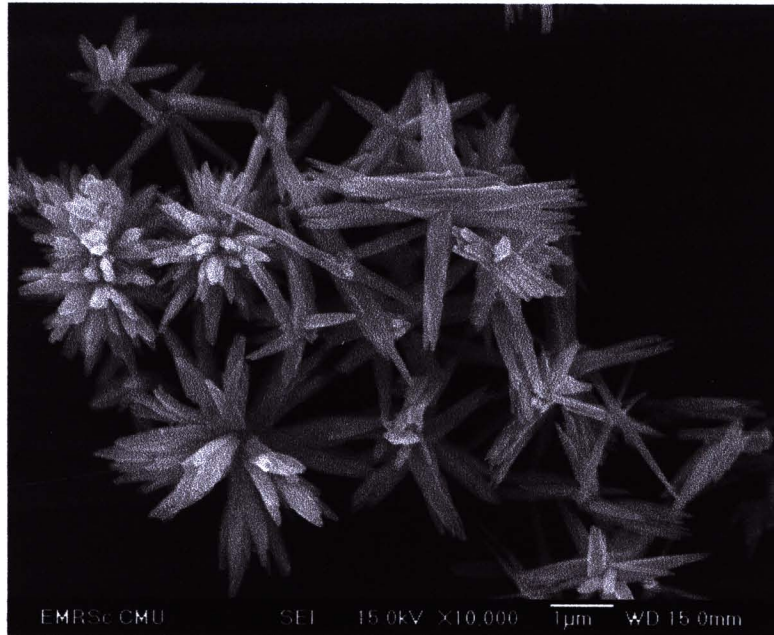
รูปที่ 4.1 แสดงถึง กราฟ XRD ของสารตัวอย่าง โดยทุกจุดยอดของกราฟสามารถบ่งชี้ได้ว่า สารตัวอย่างคือ Bi_2S_3 ที่มีลักษณะเซลล์ผลึกอยู่ในรูปแบบ orthorhombic มีค่าคงที่เซลล์ $a=11.12$, $b=11.25$, และ $c=3.975$ Å (JCPDS file no. 17-0320) ลักษณะของจุดยอดของกราฟมีฐานที่แคบและสูง แสดงว่า Bi_2S_3 มีความเป็นผลึกที่ดี ไม่พบจุดยอดของกราฟที่มาจากเฟสอื่น จุดสูงสุดของกราฟอยู่ที่ $2\theta=24.92$ degree ซึ่งถูกแทรกสอดมาจากระนาบ (130) ของผลึก

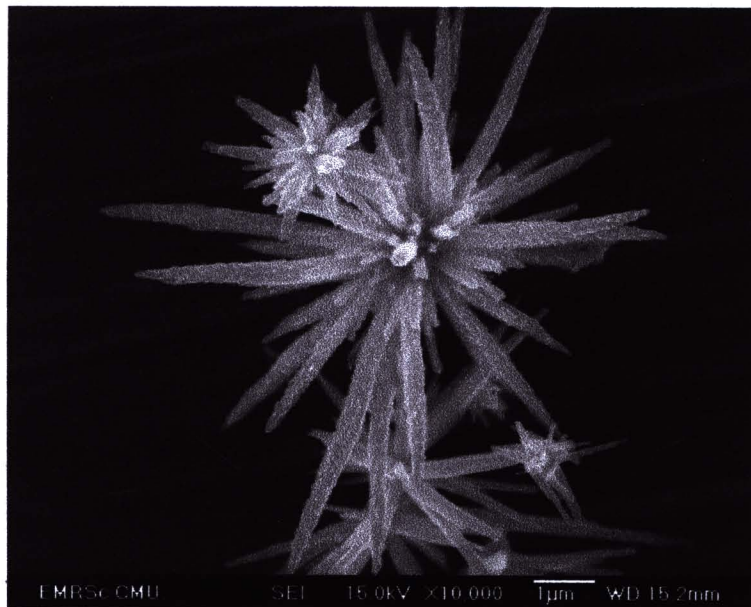
รูปที่ 4.2 แสดงถึงกราฟ XRD ของ Bi_2S_3 เมื่อเติม N-cetylpyridinium chloride 0 g, 0.5 g และ 1.5 g

จากรูปที่ 4.2 ทุกจุดยอดของกราฟสามารถบ่งชี้ได้ว่าสารตัวอย่างคือ Bi_2S_3 และเมื่อสังเกตจากค่าความสูงของกราฟพบว่าความเป็นผลึกมีค่าสูงขึ้นเล็กน้อยเมื่อมีการเติม surfactant N-cetylpyridinium chloride

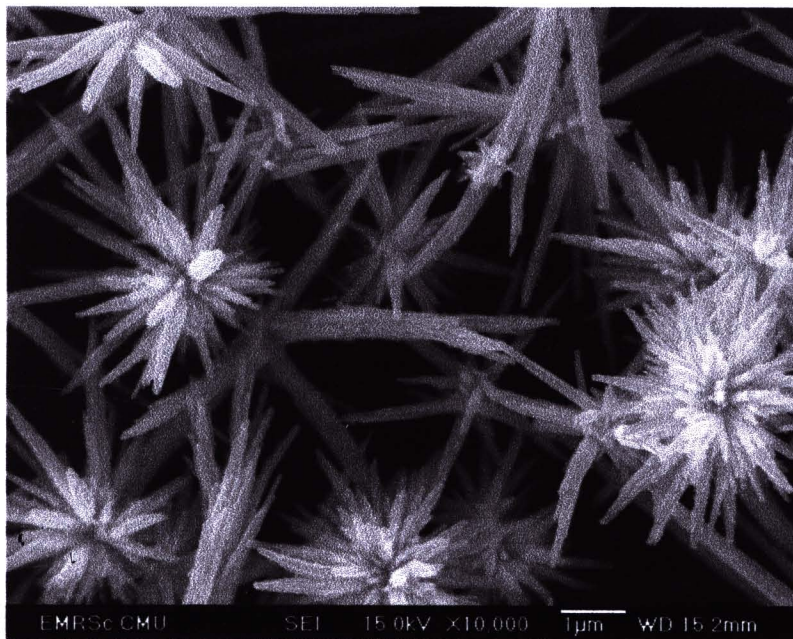
4.1.2 ผลการทดลอง SEM

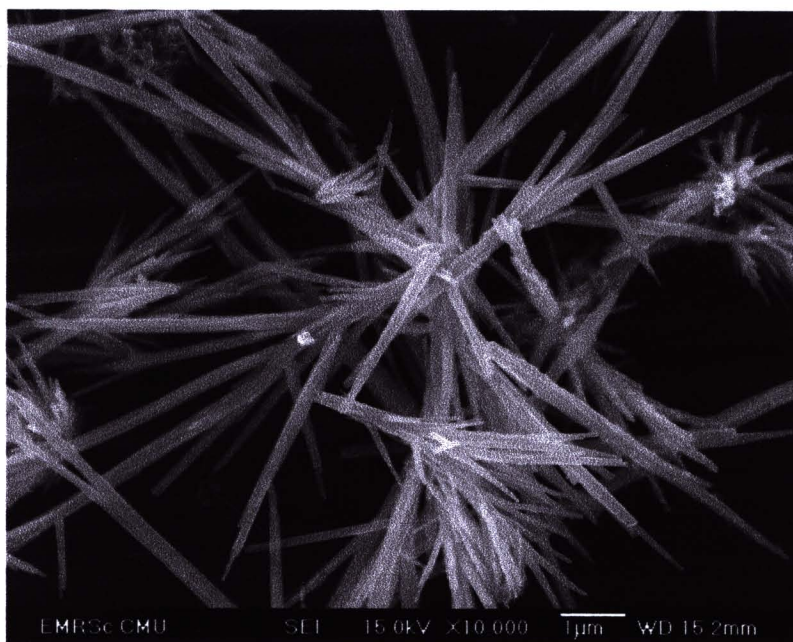
รูปที่ 4.3 แสดงภาพถ่ายของ SEM ของ Bi₂S₃ ที่กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลาสังเคราะห์ 6 cycle เมื่อไม่เติม surfactant

รูปที่ 4.4 แสดงภาพถ่ายของ SEM ของ Bi₂S₃ ที่กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลาสังเคราะห์ 6 cycle เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 0.5 g

รูปที่ 4.5 แสดงภาพถ่ายของ SEM ของ Bi₂S₃ ที่กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลาสังเคราะห์ 6 cycle เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 1.0 g

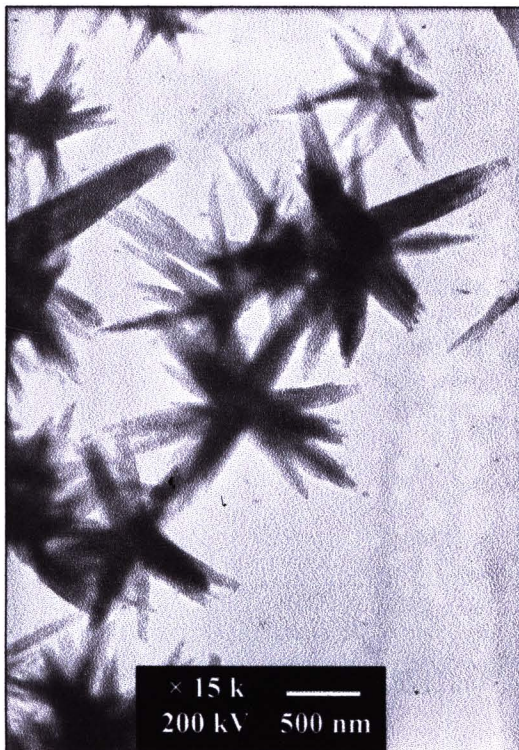

รูปที่ 4.6 แสดงภาพถ่ายของ SEM ของ Bi₂S₃ ที่กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลาสังเคราะห์ 6 cycle เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 1.5 g

จากรูปถ่ายของ SEM เมื่อใช้ bismuth nitrate และใช้ thiosemicarbazide เป็นสารตั้งต้น ภายใต้เงื่อนไขกำลังไฟฟ้าคงที่ 600 W และระยะเวลาการสังเคราะห์คงที่ 6 cycle ลักษณะพื้นฐานของ Bi_2S_3 มีรูปร่างลักษณะคล้ายเม่นโดยที่แต่ละอันประกอบไปด้วยแท่งนาโนจำนวนมากมาประกอบกันและกระจายตัวกันออกจากจุดศูนย์กลาง ความยาวแท่งนาโนเมื่อไม่เติม surfactant มีค่าเฉลี่ยประมาณ 2-3 μm เมื่อเติม surfactant N-cetyl pyridinium chloride เพิ่มลงไปประมาณ 0.5 g พบว่าความยาวของแท่งนาโนมีความยาวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และเมื่อเติม surfactant ในปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 1.0 g และ 1.5 g พบว่าแท่งนาโนมีความยาวเฉลี่ยประมาณ 4 μm และ 6 μm ตามลำดับ

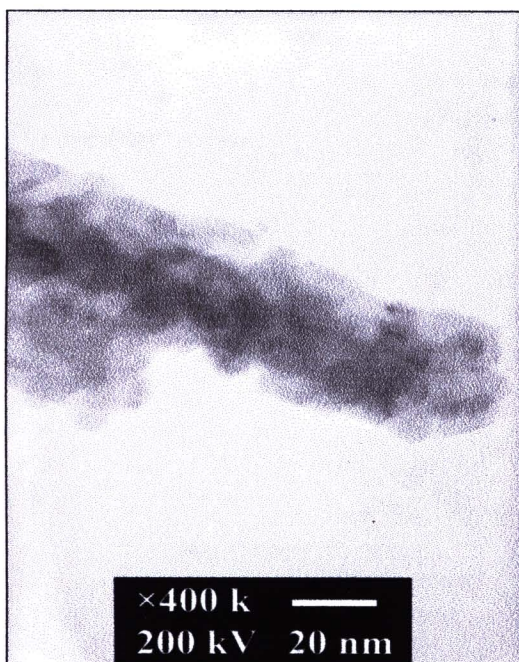
4.1.3 ผลการทดลอง TEM

(ก)

(ข)

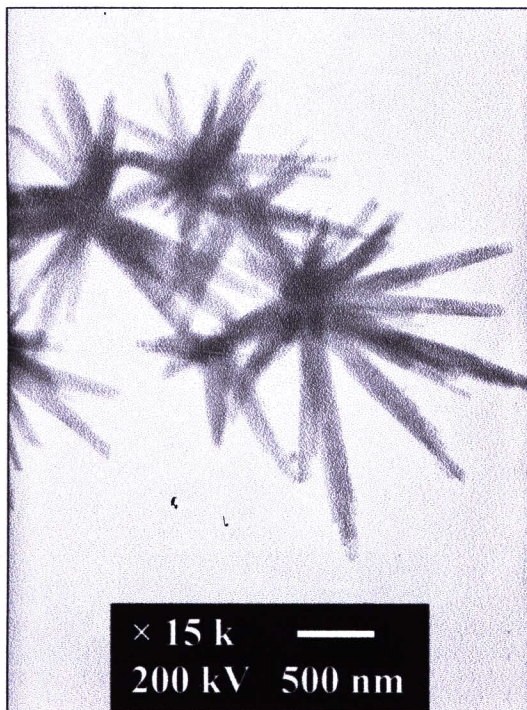

(ค)

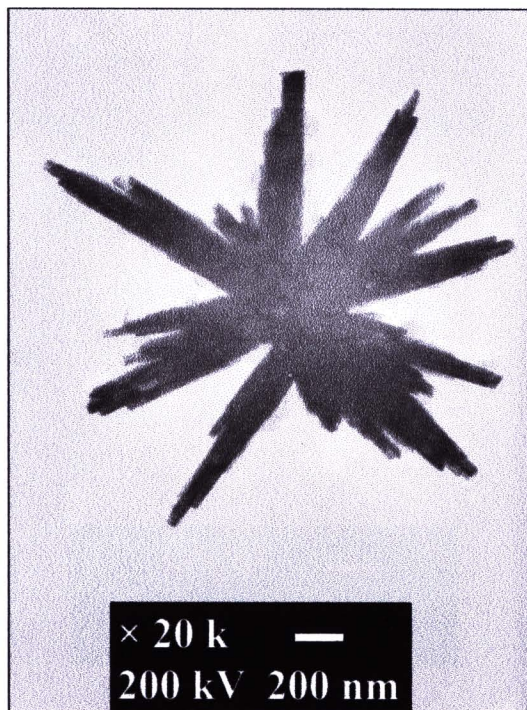

(ง)

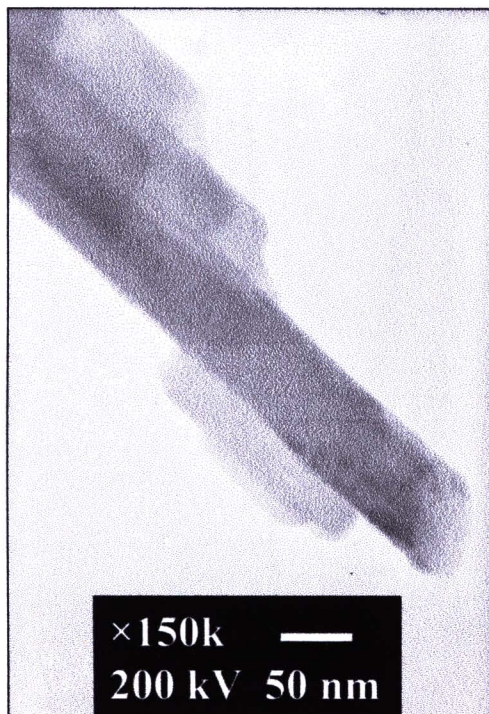
รูปที่ 4.7 (ก), (ข) และ (ค) แสดงภาพถ่าย TEM ของ Bi_2S_3 (ง) SAED patterns เมื่อไม่เติม surfactant

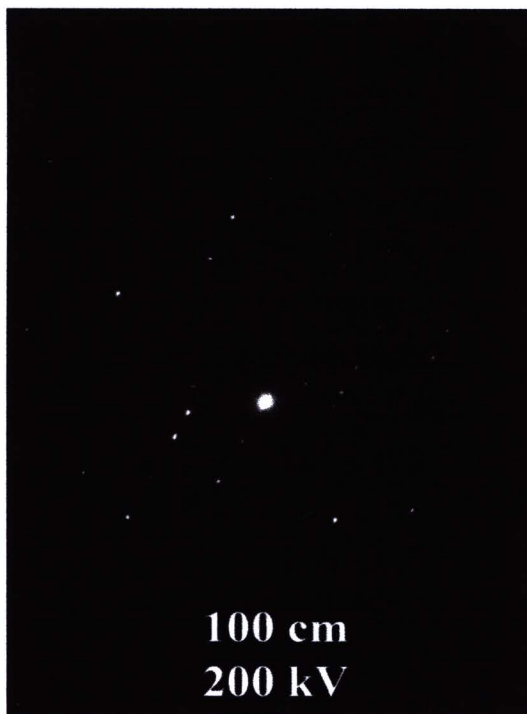
(ก)

(ข)

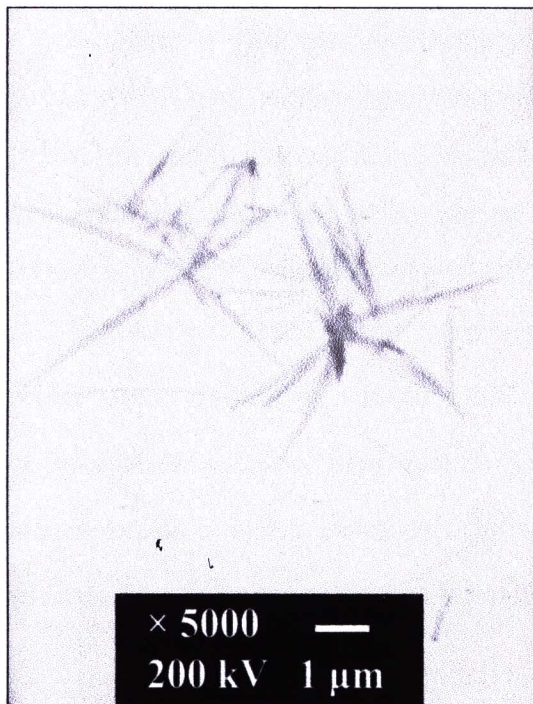

(ค)

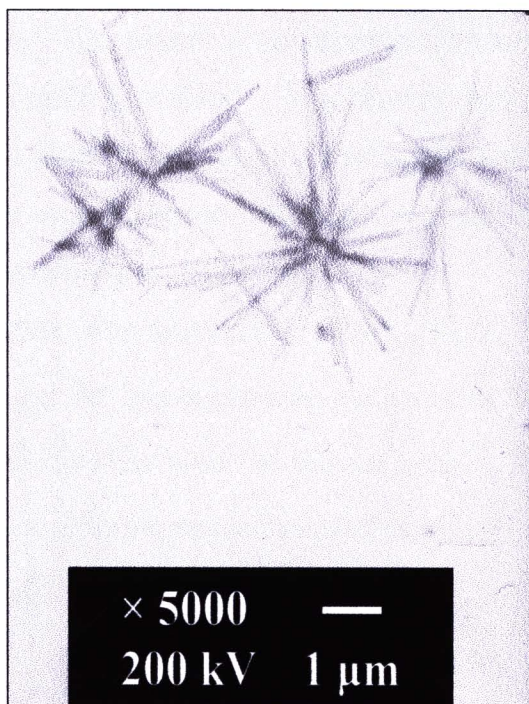

(ง)

รูปที่ 4.8 (ก), (ข) และ (ค) แสดงภาพถ่าย TEM ของ Bi_2S_3 (ง) SAED patterns เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 0.5 g

(ก)

(ข)

(ค)

(ง)

รูปที่ 4.9 (ก), (ข) และ (ค) แสดงภาพถ่าย TEM ของ Bi_2S_3 (ง) SAED patterns เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 1.5 g

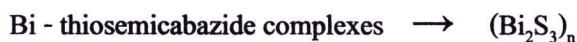

จากภาพถ่าย TEM พบว่าลักษณะสัณฐานของ Bi_2S_3 สอดคล้องกับภาพถ่ายจาก SEM โดยมีลักษณะเป็นแท่งนาโนมาประกอบกันและกระจายตัวกันออกในแนวรัศมี ในแต่ละแท่งนาโนหลักประกอบไปด้วยแท่งนาโนย่อยจำนวนมากรวมกัน จากรูปที่ 4.7 (ค) – 4.9 (ค) เส้นผ่านศูนย์กลางของแท่งนาโนมีค่าประมาณ 10 nm, 62 nm และ 80 nm ตามลำดับ ผลจากภาพถ่ายจาก SAED patterns พบว่าสารที่สังเคราะห์ได้เป็นผลึกเดี่ยวทุกเงื่อนไขการสังเคราะห์

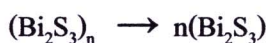
การฟอร์มตัวกันของ Bi_2S_3 microcrystalline เกิดจากการละลาย $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ ใน ethylene glycol ทำให้ได้ Bi^{3+} และมี sulfur source คือ thiosemicabazide รวมตัวกันเป็น Bi-thiosemicabazide complexes ที่อุณหภูมิห้อง จากนั้นเมื่อได้รับ cyclic microwave radiation Bi-thiosemicabazide complexes จึงสลายตัวเมื่อถึงอุณหภูมิที่เหมาะสมและเริ่มฟอร์มตัวกันเป็น Bi_2S_3 microcrystalline ขึ้นตอนทั้งหมดสามารถเขียนได้ดังนี้

(CMR,EG)

(CMR,EG)

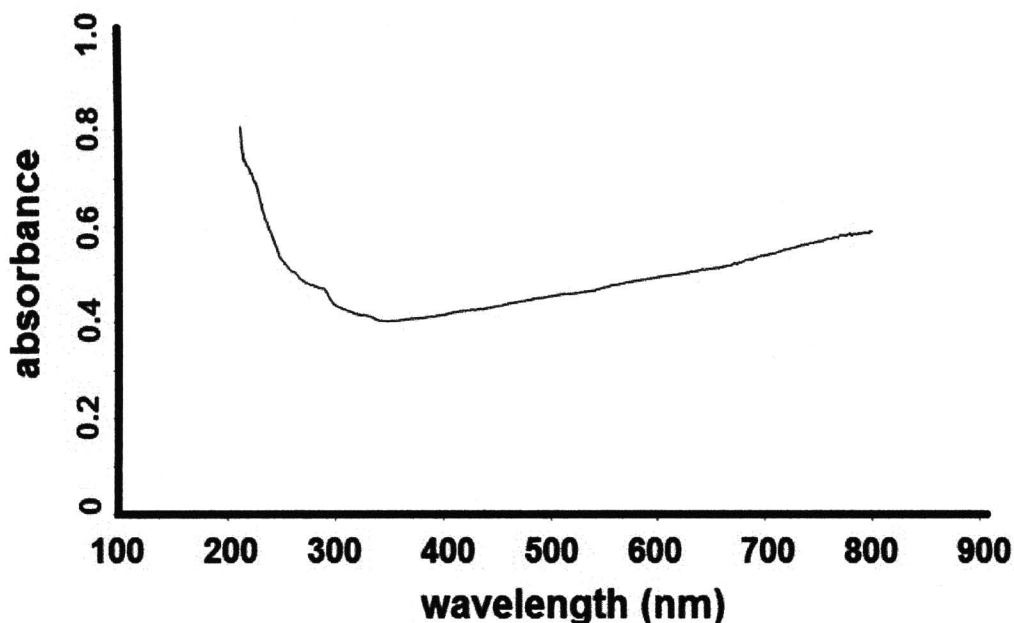
เนื่องจาก EG มีบทบาทเป็นตัวทำละลายทำให้ Bi - thiosemicabazide complexes กระจายตัวไปทั่วสารละลาย และมีความเป็นไดโพลถาวรจึงสามารถดูดซับพลังงานจากคลื่นไมโครเวฟได้ดีจนเกิดความร้อนสูง ทำให้การฟอร์มตัวของ Bi_2S_3 microcrystalline เกิดขึ้นได้เร็วและทั่วถึงกันทุกส่วนอย่างเท่ากัน

การเริ่มต้นของการฟอร์มตัวของ Bi_2S_3 microcrystalline ในลักษณะคล้ายเม่นเริ่มจากเมื่อให้ microwave radiation แก่สารละลายผสมก่อให้เกิด Bi_2S_3 นิวเคลียสขึ้นจำนวนมากจากนั้นจึงสะสมกันเป็นกลุ่มก้อน เมื่อให้ microwave radiation นานขึ้นแต่ส่วนที่รวมตัวกันเป็นก้อนจึงเริ่มสะสม Bi_2S_3 โมเลกุลและสามารถเกาะกันออกในแนวรัศมีอันเนื่องมาจาก Bi_2S_3 มีลักษณะโครงสร้างเป็นสายลูกโซ่ จึงก่อตัวยาวออกไปเรื่อยๆจนมีลักษณะคล้ายเม่น¹⁹

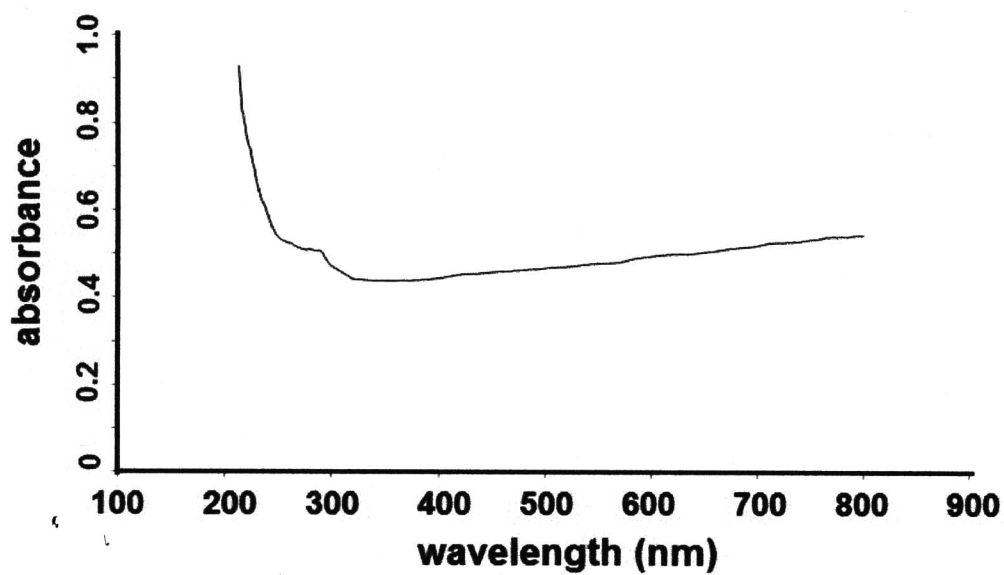
การเติบโตของ Bi_2S_3 ในลักษณะแท่งนาโน²⁰ เกิดจากความแข็งแรงของพันธะโควาเลนต์ในแต่ละระนาบตามแนวแกน c มีมากกว่าแนวแกน a ซึ่งแต่ละระนาบยึดกันด้วยแรงแวนเดอร์วาลส์ จึงทำให้อัตราการโตในแนวแกน c มีมากกว่าสองแนวที่เหลือทำให้ได้ Bi_2S_3 ที่มีลักษณะเป็นแท่งนาโน

การเติม surfactant N-cetylpyridinium chloride ลงไปมีผลทำให้โมเลกุลของ surfactant ซึ่งมีขั้วเข้าไปจับกับ EG และ Bi_2S_3 ซึ่งมีโครงสร้างแบบลูกโซ่อยู่แล้วทำให้เกิด micelles ในลักษณะทรงกระบอกหุ้ม จึงทำให้การเรียงตัวกันของโครงสร้างแบบโซ่ที่ประกอบเป็นแท่งนาโนเกิดขึ้นได้ดีและได้ลักษณะแท่งนาโนที่ยาวมากขึ้น ดังรูปที่ 4.8 (ค) เมื่อไม่เติม surfactant จะเห็นลักษณะของแท่งนาโนย่อยที่ขาดเป็นช่วงๆเรียงตัวกันแต่เมื่อมีการเติม N-cetylpyridinium chloride ลงไป 0.5 g และ 1.5 g จากรูปที่ 4.7 (ค) - 4.9 (ค) จะเห็นว่าการเรียงตัวของแท่งนาโนย่อยเรียงตัวกันได้ดีไม่ขาดเป็นช่วงและมีความยาวของแท่งหลักมากกว่ากรณีที่ไม่เติม surfactant

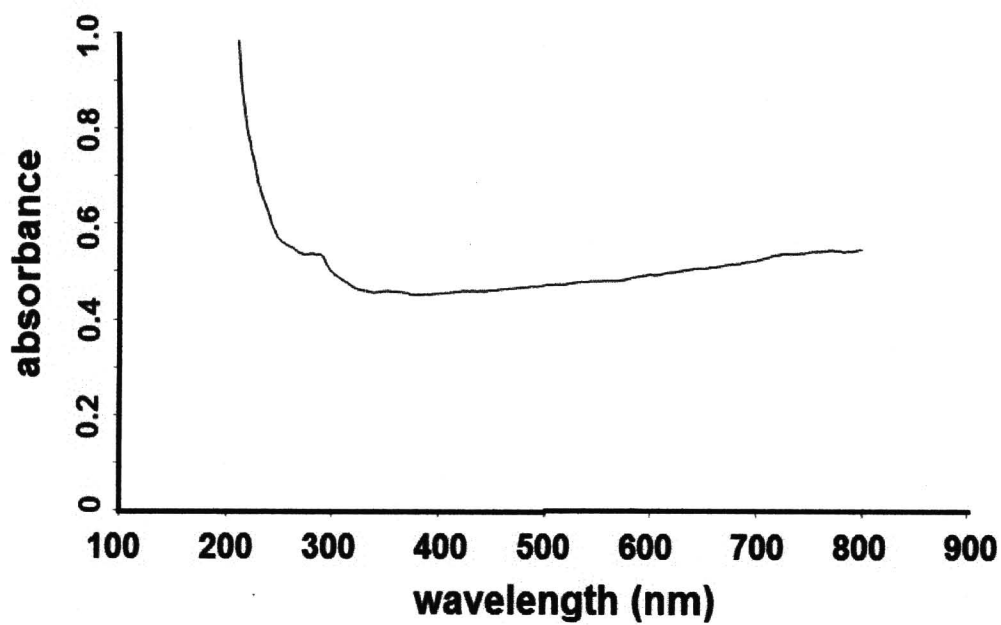
4.1.4 ผลการทดลอง UV-Vis absorption

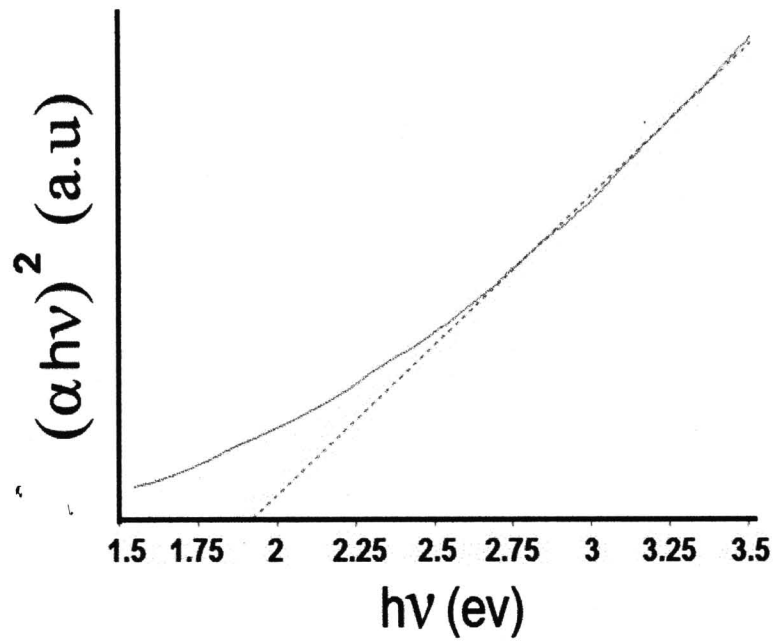
รูปที่ 4.10 UV-Vis absorption spectra ของ Bi_2S_3 เมื่อไม่เติม surfactant

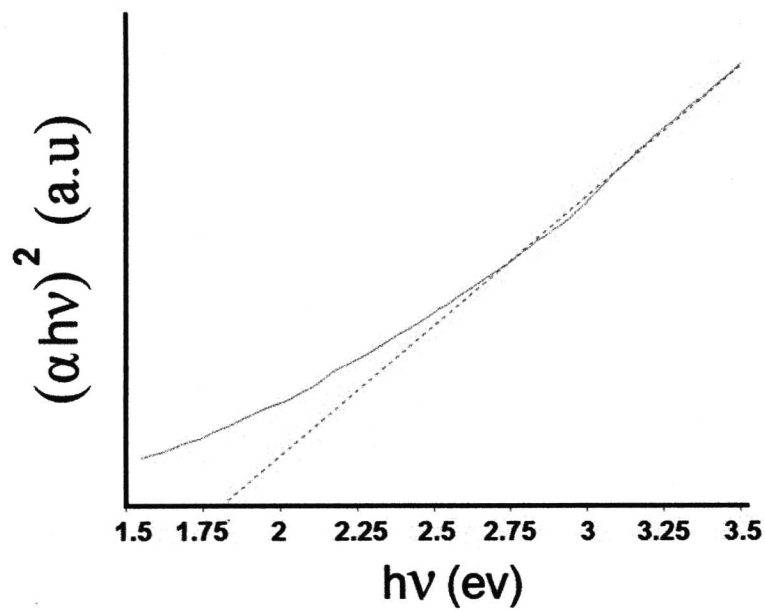
รูปที่ 4.11 UV-Vis absorption spectra ของ Bi_2S_3 เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 0.5 g

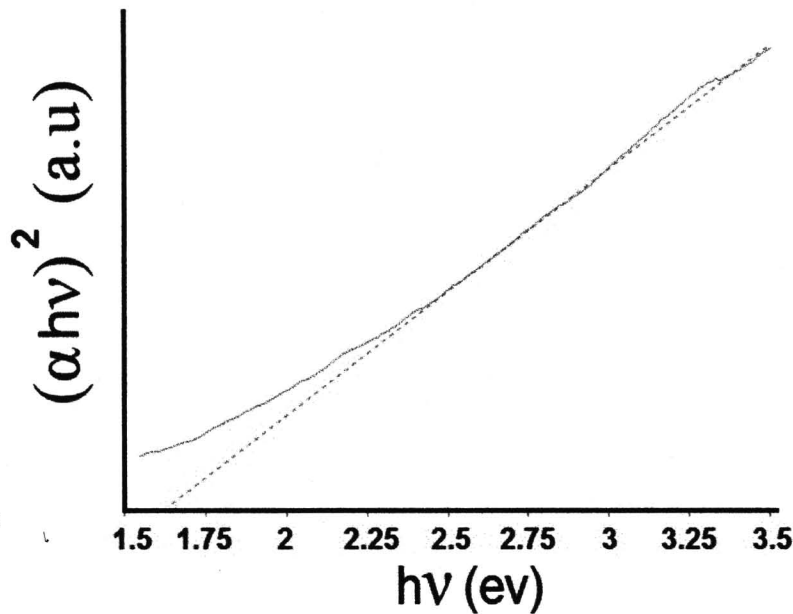
รูปที่ 4.12 UV-Vis absorption spectra ของ Bi_2S_3 เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 1.5 g

รูปที่ 4.13 แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง $(\alpha h\nu)^2$ และ $h\nu$ ของ Bi_2S_3 เมื่อไม่เติม surfactant

รูปที่ 4.14 แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง $(\alpha h\nu)^2$ และ $h\nu$ ของ Bi_2S_3 เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 0.5 g

รูปที่ 4.15 แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง $(\alpha hv)^2$ และ hv ของ Bi_2S_3 เมื่อเติม N-cetyl pyridinium chloride 1.5 g

จาก UV-Visible absorption spectrum ของ Bi_2S_3 สามารถนำไปหาค่า optical energy bandgap ได้จากสมการความสัมพันธ์ระหว่าง absorption coefficient และพลังงานโฟตอน²¹

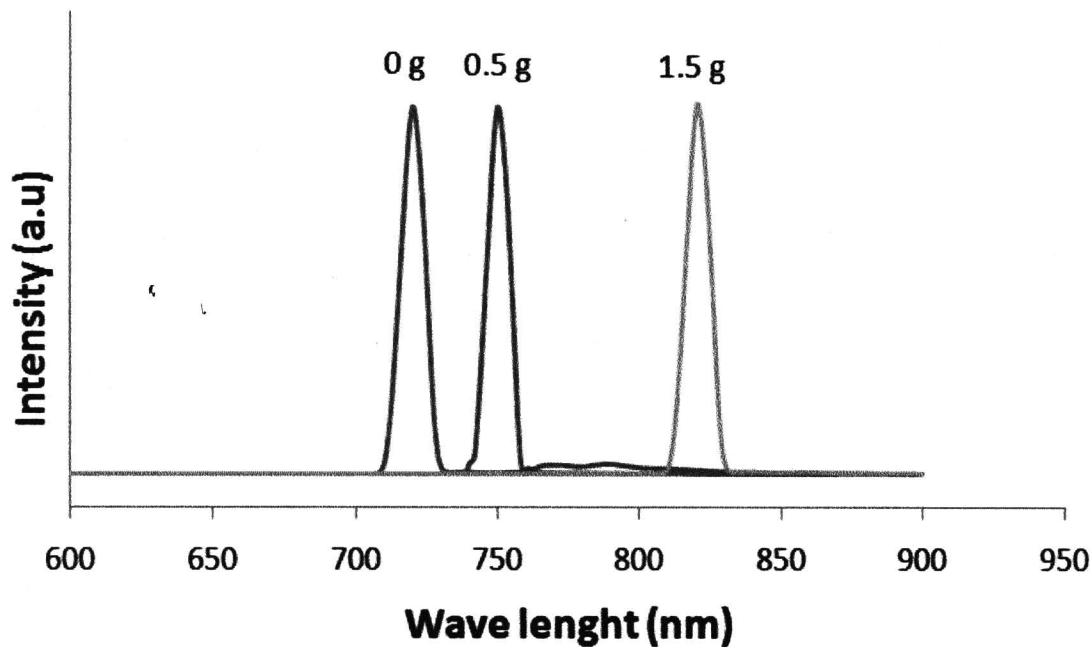
$$\alpha hv = A(hv - E_g)^{m/2}$$

เมื่อ hv คือพลังงานโฟตอน A และ m คือค่าคงที่ E_g คือ energy bandgap, α คือ absorption coefficient และ m มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อสารนั้นเป็น direct bandgap เมื่อพลอตกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง $(\alpha E_{\text{โฟตอน}})^2$ กับ $E_{\text{โฟตอน}}$ แล้วประมาณค่านอกช่วงเชิงเส้นที่ตำแหน่ง α เท่ากับศูนย์จะได้ค่าของ $E_{\text{โฟตอน}}$ เท่ากับ E_g ซึ่งจากรูปที่ 4.13 - 4.15 สามารถหาค่า E_g ได้เท่ากับ 1.92 eV, 1.81 eV และ 1.62 eV ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า Bi_2S_3 ที่มีโครงสร้างเป็นกลุ่มก้อน ที่มีค่า E_g เท่ากับ 1.3 eV²³

การดูดกลืนแสงทำให้อิเล็กตรอนข้ามจากชั้น valence band ไปยัง conduction band โดยเหลือ hole ไว้ในชั้น valence band ในอนุภาคที่มีขนาดเล็กอิเล็กตรอนถูกขังอยู่ในบ่อพลังงานศักย์ที่มีขนาดเล็ก และความต่างของพลังงาน conduction band และอิเล็กตรอนอิสระทำให้เกิดปรากฏการณ์ quantum confinement²² โดยที่ปรากฏการณ์นี้จะเพิ่มมากขึ้นเมื่อขนาดอนุภาคของสารมีขนาดเล็กซึ่งส่งผลให้ความต่างของ valence band และ conduction band มีค่าเพิ่มขึ้นส่งผลให้ E_g มี

ค่ามากขึ้นและจากการทดลองพบว่าเมื่อขนาดของแท่งนาโนมีเส้นผ่าศูนย์กลางเพิ่มขึ้นแต่ค่า E_g มีค่าลดลงซึ่งเป็นผลมาจากปรากฏการณ์ quantum confinement

4.1.5 ผลการทดลอง photoluminescence

รูปที่ 4.16 photoluminescence spectra ของ Bi_2S_3 เมื่อเติม N-cetylpyridinium chloride ในปริมาณต่าง ๆ กัน

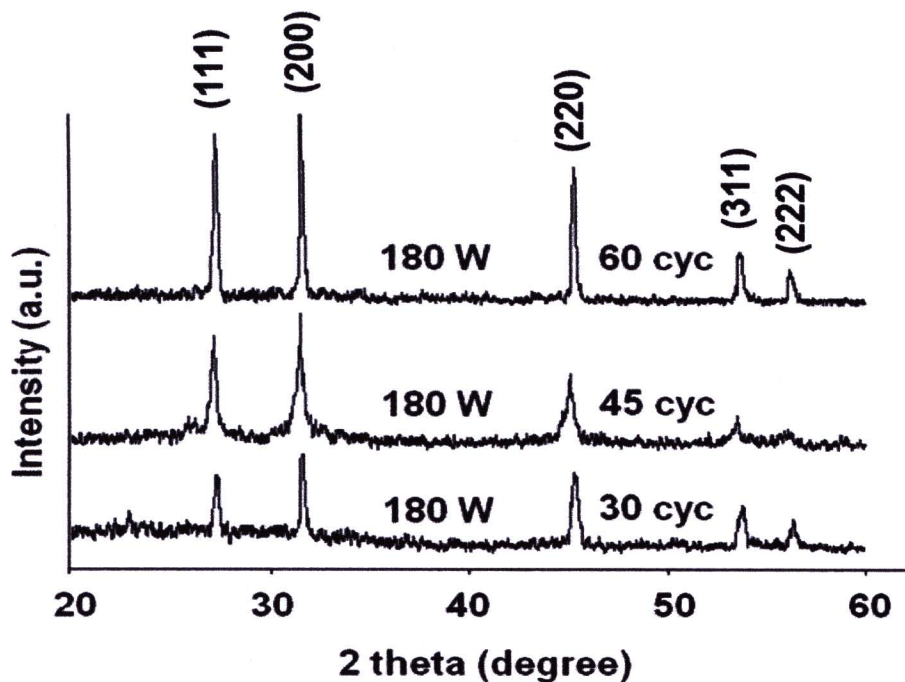
เนื่องจาก Bi_2S_3 มีสมบัติทางแสงเปลี่ยนไปหลายอย่างเมื่อมีการเรืองแสง ได้แก่ photoconductive, photovoltaic และ rectifying response ผลการทดลอง photoluminescence spectroscopy ได้แสดงในรูปที่ 4.16 โดยทดลองที่อุณหภูมิห้องปรากฏว่า ที่ความยาวคลื่นกระตุ้นเท่ากับ 224 nm Bi_2S_3 ที่สังเคราะห์โดยไม่เติม surfactant ปลดปล่อยพลังงานออกมาในรูปคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความยาวคลื่น 720 nm (1.72 eV) พบการเกิด red shift เมื่อเติม N-cetylpyridinium chloride เพิ่มขึ้นอันเป็นผลมาจากการที่แท่งนาโนมีขนาดใหญ่มากขึ้น เมื่อเติม N-cetylpyridinium chloride 0.5 g และ 1.5 g จะได้จุดยอดของกราฟอยู่ที่ 750 nm (1.65 eV) และ 820 nm (1.51 eV) ตามลำดับ ซึ่งการเกิด red shift นี้เกิดจากปรากฏการณ์ quantum confinement

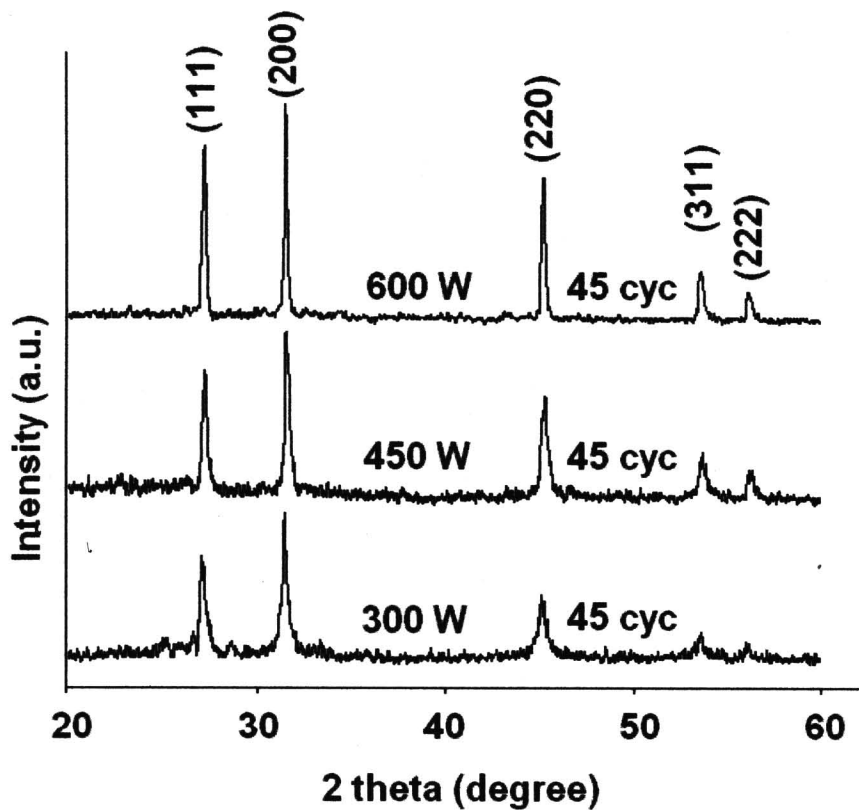
4.2. ผลการวิเคราะห์ AgBiS_2 ที่สังเคราะห์โดยวิธีการ microwave

4.2.1 ผลการทดลอง XRD

รูป 4.17 แสดงกราฟ XRD ของสารที่สังเคราะห์โดยคลื่นไมโครเวฟภายใต้เงื่อนไขกำลังไฟฟ้าคงที่ 180 W เมื่อทำการ index เปรียบเทียบจุดยอดต่างๆของกราฟ ปรากฏว่าตรงกับ cubic AgBiS_2 (JCPDS No. 04-0699) จากการเปรียบเทียบไม่พบจุดยอดของสารเจือปนอื่น จุดสูงสุดของกราฟมีตำแหน่งอยู่ที่ $2\theta = 31.7$ degrees ซึ่งเกิดมาจากการแทรกสอด มาจากระนาบ (200) ของผลึก และที่ $2\theta = 21.5, 45.8, 54.3, 56.5$ และ 66.3 degrees แสดงถึงระนาบ (111), (220), (311) และ (222) ตามลำดับ จากรูปที่กำลังไฟฟ้า 180 W ระยะเวลา 30 cycle ความสูงจุดยอดของกราฟ XRD ก่อนข้างต่ำแสดงให้เห็นว่าความเป็นผลึกของสารที่สังเคราะห์ได้มีค่าน้อยแต่เมื่อให้ความร้อนแก่สารนานขึ้นกราฟ XRD เริ่มที่จะมีจุดยอดที่แคบและสูงขึ้นจนกระทั่งสูงสุดที่ 180 W ระยะเวลา 60 cycle

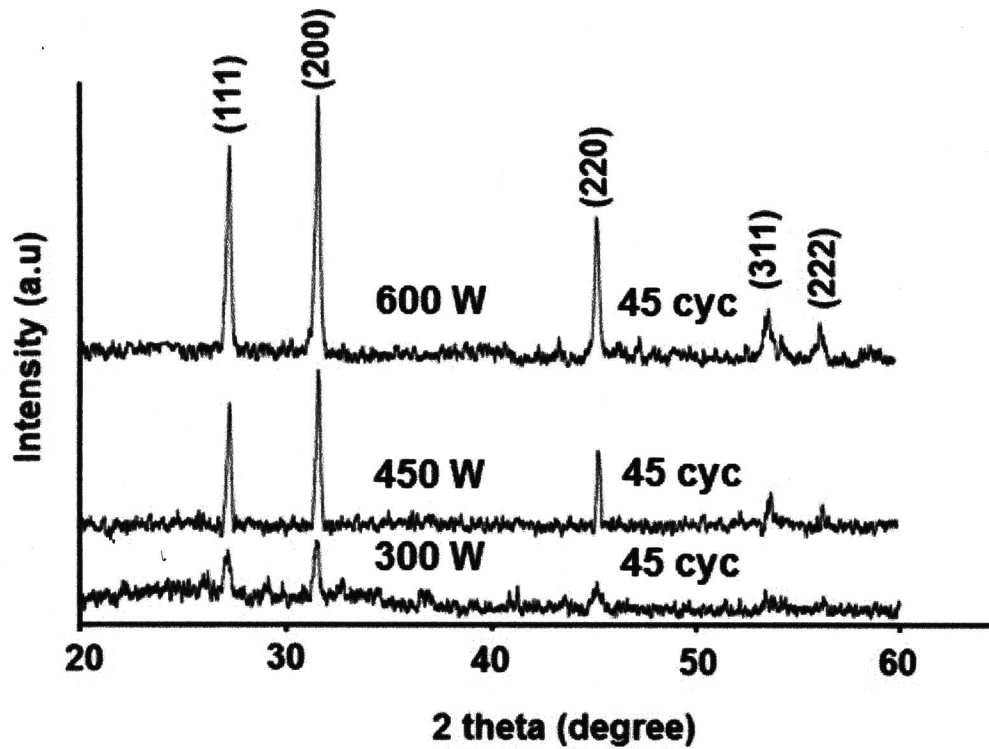

รูปที่ 4.17 แสดงกราฟ XRD ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้าคงที่แต่ใช้ระยะเวลาสังเคราะห์ต่างกัน โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

รูปที่ 4.18 แสดงกราฟ XRD ของ AgBiS₂ ที่ใช้เวลาสังเคราะห์คงที่แต่ใช้กำลังไฟฟ้าต่างกัน โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

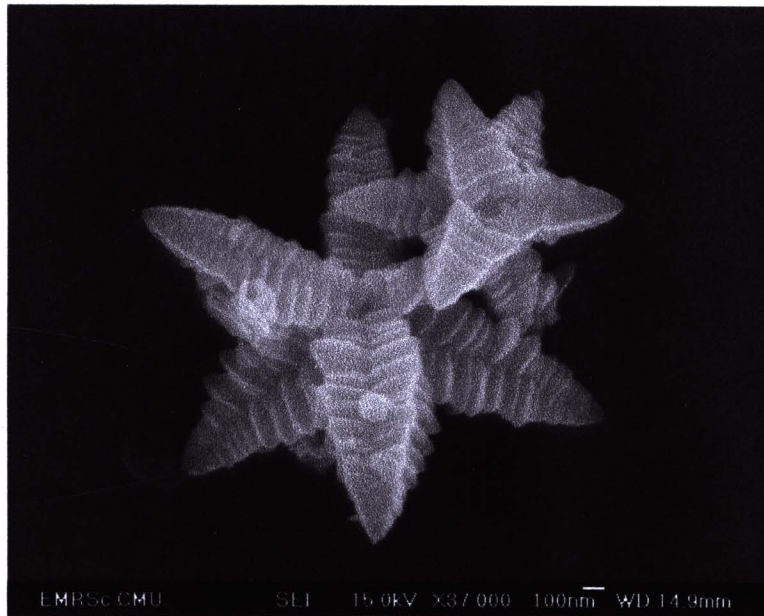
จากรูปที่ 4.18 ที่กำลังไฟฟ้า 300 W ระยะเวลาสังเคราะห์ 45 cycle จุดยอดของกราฟ XRD ค่อนข้างต่ำและกว้าง แสดงให้เห็นว่าความเป็นผลึกของสารที่สังเคราะห์ได้มีค่าน้อย และมีค่าสูงขึ้นเมื่อเพิ่มกำลังไฟฟ้ามมากขึ้น กราฟ XRD มีจุดยอดที่แคบและสูงขึ้นจนกระทั่งสูงสุดที่ 600 W ระยะเวลา 45 cycle

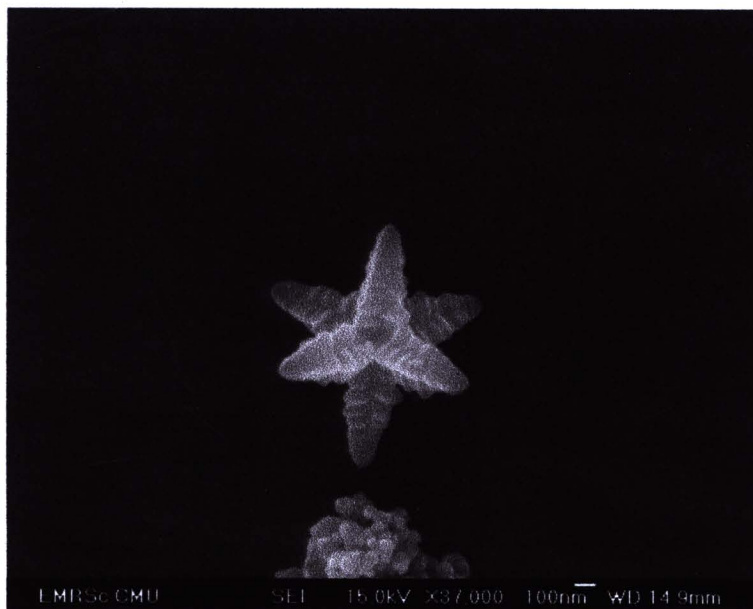
รูปที่ 4.19 แสดงกราฟ XRD ของ AgBiS_2 ที่ใช้เวลาสังเคราะห์คงที่ 45 cycle แต่ใช้กำลังไฟฟ้าต่างกัน โดยมี thiourea เป็น sulfur source

จากรูปที่ 4.19 ที่กำลังไฟฟ้า 300 W ระยะเวลาสังเคราะห์ 45 cycle จุดยอดของกราฟ XRD ก่อนข้างต่ำและแสดงให้เห็นว่าความเป็นผลึกของสารที่สังเคราะห์ได้มีค่าน้อย และมีค่าสูงขึ้นเมื่อเพิ่มกำลังไฟฟ้ามากขึ้น กราฟ XRD มีจุดยอดที่แคบและสูงขึ้นจนกระทั่งสูงสุดที่ 600 W ระยะเวลา 45 cycle

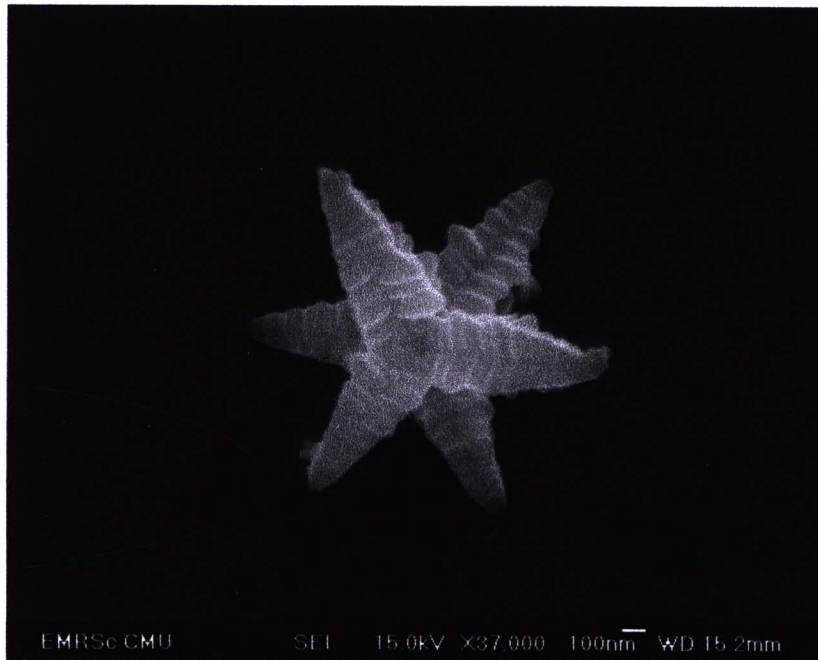
4.2.2 ผลการทดลอง SEM

รูปที่ 4.20 แสดงรูป SEM ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้า 180 W ระยะเวลา 30 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

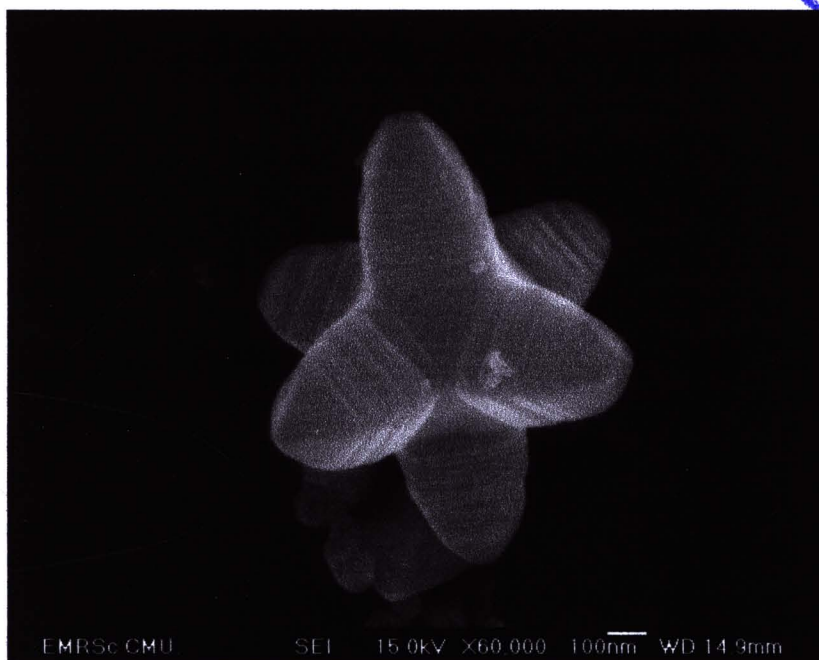
รูปที่ 4.21 แสดง SEM ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้า 180 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

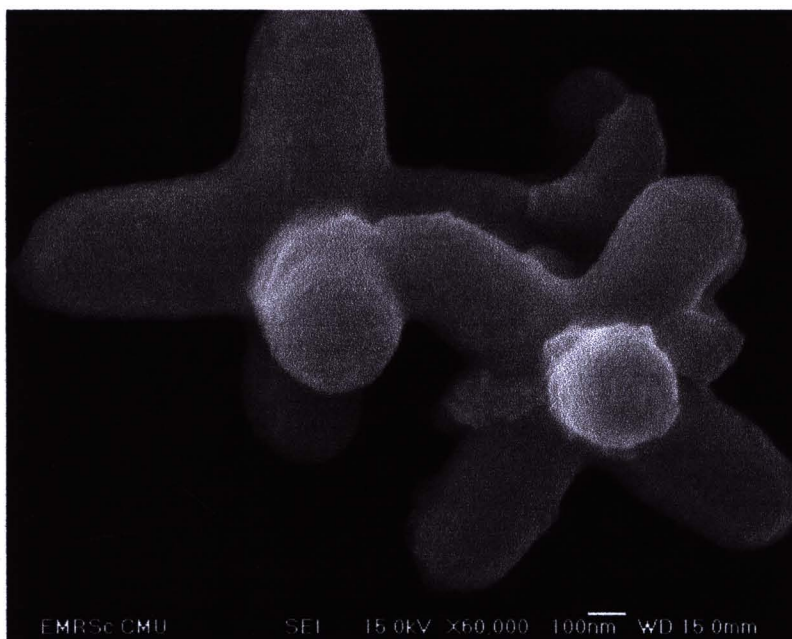
รูปที่ 4.22 แสดง SEM ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้า 180 W ระยะเวลา 60 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

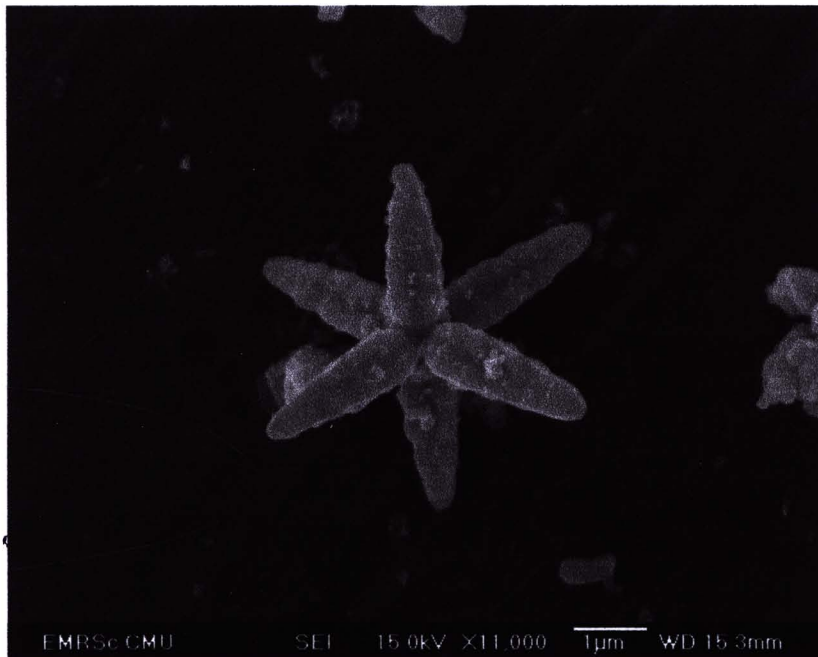
รูปที่ 4.23 แสดง SEM ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้า 300 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

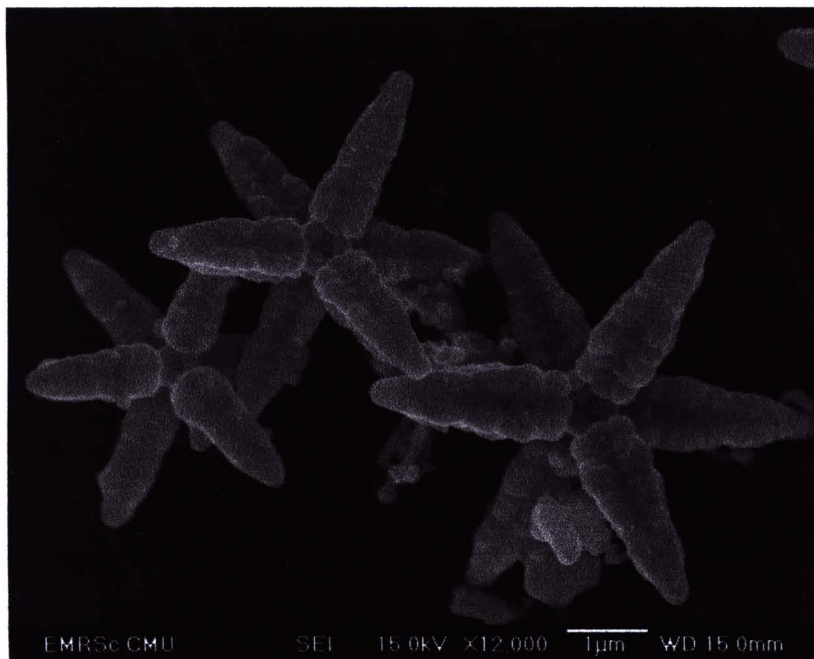
รูปที่ 4.24 แสดง SEM ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้า 450 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

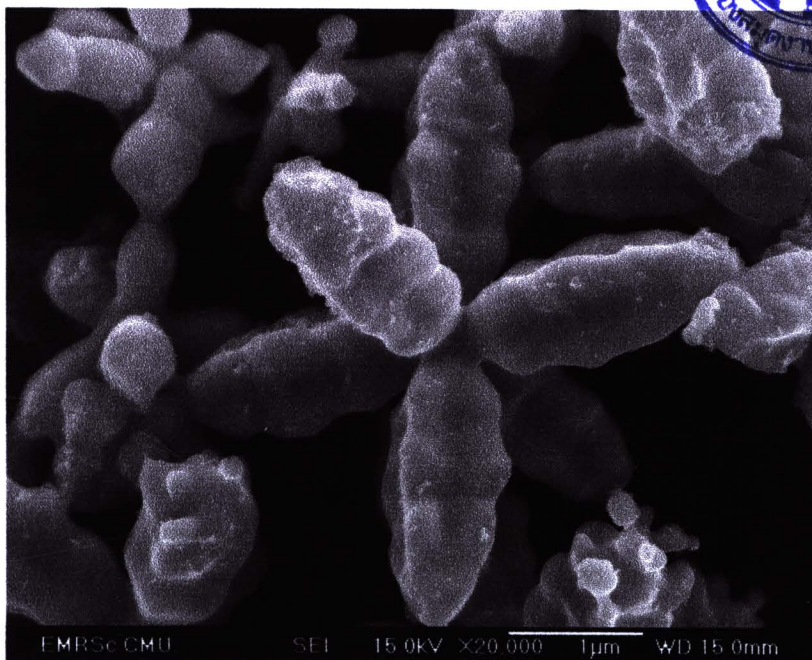
รูปที่ 4.25 แสดง SEM ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

รูปที่ 4.26 แสดง SEM ของ AgBiS₂ ที่กำลังไฟฟ้า 450 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thiourea เป็น sulfur source

รูปที่ 4.27 แสดง SEM ของ AgBiS₂ ที่กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thiourea เป็น sulfur source

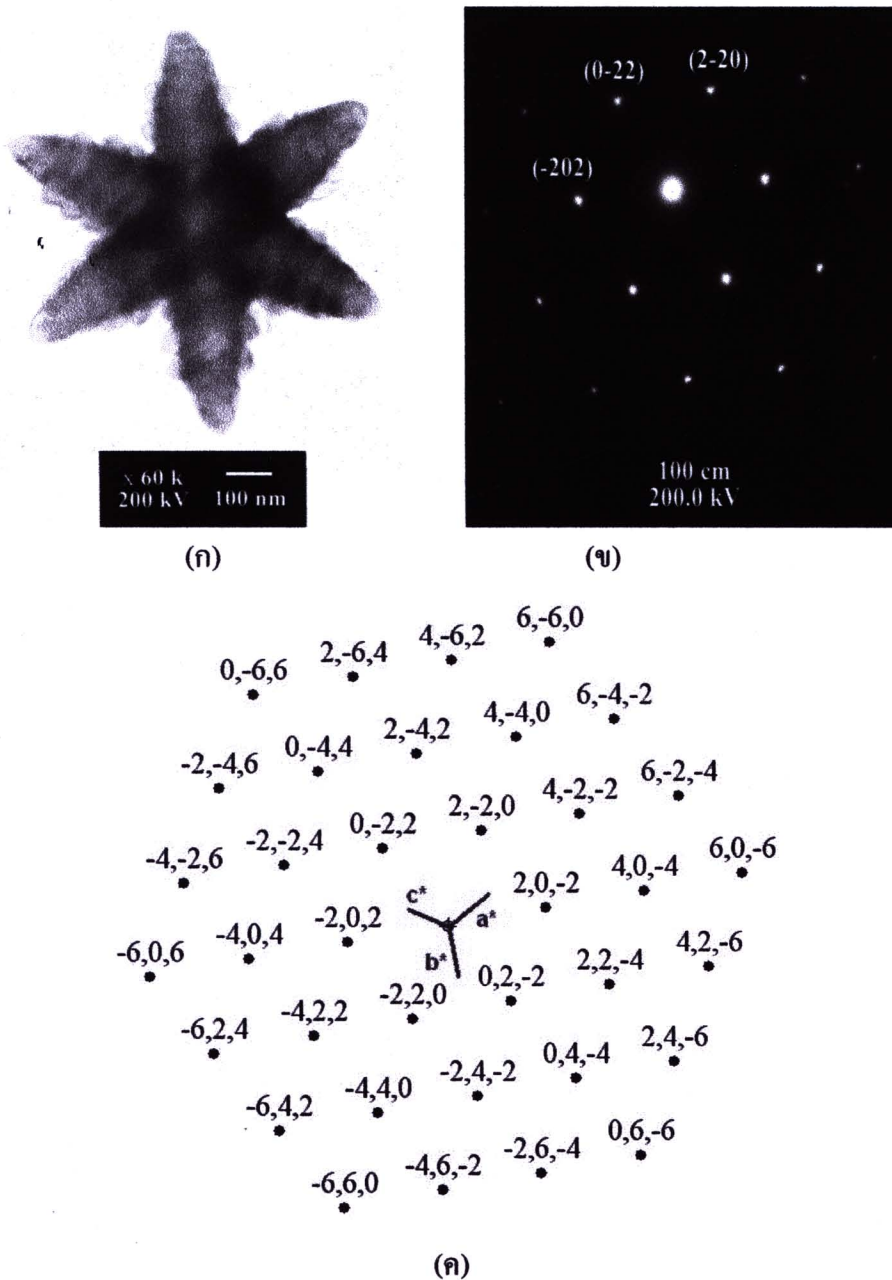
รูปที่ 4.28 แสดง SEM ของ AgBiS_2 ที่กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลา 60 cycle โดยมี thiourea เป็น sulfur source

รูปถ่าย SEM แสดงลักษณะสัณฐานของ AgBiS_2 เมื่อใช้ AgNO_3 , BiCl_3 และ thioacetamide เป็นสารตั้งต้นภายใต้เงื่อนไขต่างๆ จากรูปที่ 4.20 - 4.22 เมื่อกำลังไฟฟ้าคงที่ 180 W และใช้เวลาสังเคราะห์ต่างกัน สารที่สังเคราะห์ได้มีโครงสร้างในระดับนาโนเมตรที่มีรูปร่างคล้ายดอก ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันตามเวลาที่ให้ความร้อนในการสังเคราะห์สาร เมื่อพิจารณาที่เวลาเดียวกัน คือ 45 cycle การให้ความร้อนด้วยไมโครเวฟที่กำลังไฟฟ้ายิ่งสูงขึ้นมีผลทำให้โครงสร้างในระดับนาโนเมตรที่มีลักษณะคล้ายดอก เปลี่ยนแปลงเป็นลักษณะ hexapods ที่มีลักษณะของแขนทั้ง 4 ข้างอยู่ในระนาบเดียวกัน และอีก 2 ข้างมีข้างหนึ่งหักไปทางด้านขวาบนและอีกข้างหักไปทางด้านล่างซึ่งแตกทั้ง 6 ข้างนี้ค่อนข้างสั้นและหนา ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงนี้ลักษณะพื้นผิวโครงสร้างในระดับนาโนเมตรที่มีร่องรอยเด่นชัดก็เริ่มหายไปและเรียบในที่สุด โดยที่ 600 W เวลา 45 cycle พื้นผิวของ hexapod มีลักษณะเรียบมากที่สุด แต่ละเงื่อนไขการสังเคราะห์ สารที่สังเคราะห์ได้มีรูปร่างและขนาดที่แตกต่างกันซึ่งถูกควบคุมโดยการเติบโตของนิวเคลียสของตัวสารและระยะเวลาการเติบโต

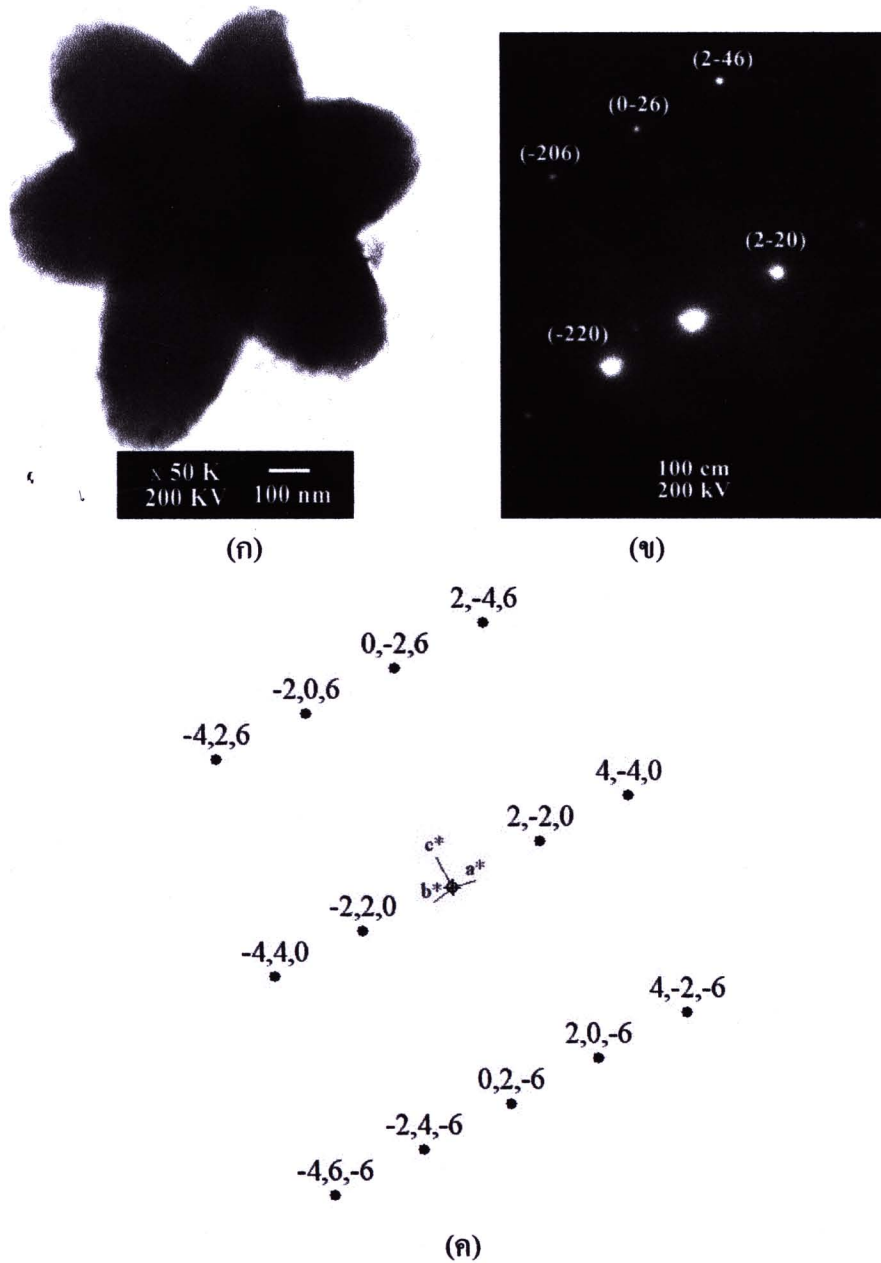
เมื่อเปลี่ยน sulfur source ในการสังเคราะห์จาก thioacetamide เป็น thiourea สารที่สังเคราะห์ได้เริ่มมีรูปร่าง hexapods ที่ 450 W เวลา 45 cycle เมื่อเปรียบเทียบกับ hexapods ที่ใช้ thioacetamide และที่ใช้ thiourea เป็น sulfur source ลักษณะโครงสร้างในระดับนาโนเมตรของ Bi_2S_3 ที่ใช้ thiourea เป็น sulfur source จะหนาและยาวกว่า พื้นผิวมีลักษณะขรุขระและมีรูปร่าง

แตกต่างกับที่ใช้ thioacetamide เป็น sulfur source แต่เมื่อเพิ่มกำลังไฟฟ้าของ microwave และเพิ่มระยะเวลาในการให้ความร้อน pods ที่ใช้ thiourea เป็น sulfur source จะเริ่มมีขนาดยาวและหนาขึ้น แต่พื้นผิวยังคงมีลักษณะขรุขระคล้ายเดิม ถึงแม้จะให้กำลังไฟฟ้าที่ 600 W and 60 cycle แล้วก็ตาม

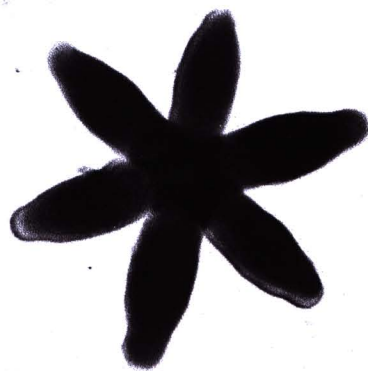
4.2.3 ผลการทดลอง TEM

รูปที่ 4.29 รูป TEM (ก) SAED patterns (ข) SAED patterns ที่จำลองขึ้นจากโปรแกรม ที่ zone axis [111] กำลังไฟฟ้า 180 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

รูปที่ 4.30 รูป TEM (ก) SAED patterns (ข) SAED patterns ที่จำลองขึ้นจากโปรแกรม ที่ zone axis [331] กำลังไฟฟ้า 450 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

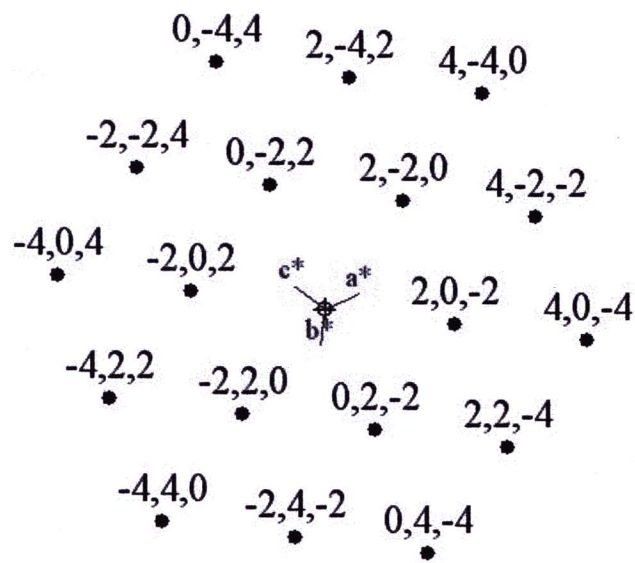
20 kV
200 kV 200 nm

(ก)

100 cm
200 kv

(ข)

(ค)

รูปที่ 4.31 รูป TEM (ก) SAED patterns (ข) SAED patterns ที่จำลองขึ้นจากโปรแกรม ที่ zone axis [111] กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thiourea เป็น sulfur source

ตาราง 4.1 การคำนวณระนาบ ที่แทนจุดใน diffraction pattern ของ AgBiS_2 กำลังไฟฟ้า 180 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

ลำดับจุด	ความยาว (mm)	$d = L \cdot \lambda / R$ ($^{\circ}\text{\AA}$)	d ($^{\circ}\text{\AA}$) (JCPDS file 04-0699)	(hkl)
1	12.50	1.99704	1.98000	220
2	21.50	1.16107	1.15248	422
3	25.00	0.99852	0.99808	440

ตาราง 4.2 การคำนวณระนาบ ที่แทนจุดใน diffraction pattern ของ AgBiS_2 กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thioacetamide เป็น sulfur source

ลำดับจุด	ความยาว (mm)	$d = L \cdot \lambda / R$ ($^{\circ}\text{\AA}$)	d ($^{\circ}\text{\AA}$) (JCPDS file 04-0699)	(hkl)
1	12.50	1.99704	1.98000	220
2	17.75	1.40637	1.41000	440
3	27.00	0.92455	0.89271	206
4	32.00	0.78009	0.75448	246

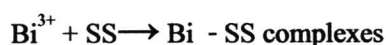
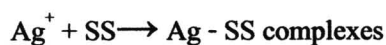
ตาราง 4.3 การคำนวณระนาบ ที่แทนจุดใน diffraction pattern ของ AgBiS_2 กำลังไฟฟ้า 600 W ระยะเวลา 45 cycle โดยมี thiourea เป็น sulfur source

ลำดับจุด	ความยาว (mm)	$d = L \cdot \lambda / R$ ($^{\circ}\text{\AA}$)	d ($^{\circ}\text{\AA}$) (JCPDS file 04-0699)	(hkl)
1	12.50	1.99704	1.98000	220
2	21.50	1.16107	1.15248	422
3	25.00	0.99852	0.99808	440

SAED patterns มีลักษณะจุดที่เป็นระบบที่เกิดจากการแทรกสอดของอิเล็กตรอนจากผลึกเดี่ยวโดยจากจุดเหล่านี้สามารถนำมาคำนวณหาระนาบที่ทำให้เกิดการแทรกสอด และเปรียบเทียบกับจุดยอดของ XRD เพื่อระบุว่าเป็น cubic AgBiS_2 (JCPDS No. 04-0699) ดังตารางที่ 4.1 – 4.3

Electron diffraction patterns ได้ถูกจำลองขึ้นโดยโปรแกรมซึ่งจุดที่จำลองขึ้นต่างให้ผลเช่นเดียวกันกับจุดของ SAED patterns ที่ได้จากการทดลอง

การสังเคราะห์ AgBiS_2 โดยวิธีการ cyclic microwave radiation เริ่มจากละลาย AgNO_3 และ BiCl_3 ใน ethylene glycol (EG) และจากการคั่นอย่างต่อเนื่องทำให้ Ag^+ และ Bi^{3+} พอร์มตัวกับ sulfur sources thioacetamide และ thiourea เป็น complexes ที่อยู่ในระดับพลังงานต่ำดังนั้นการพอร์มตัวกันของ Ag_2S and Bi_2S_3 จึงยังไม่เกิดขึ้น^{11,24}

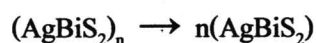
เมื่อนำสารไปผ่าน Cyclic Microwave Radiation ที่มีกำลังไฟฟ้าแตกต่างกัน กับเวลาให้ความร้อนแก่สารที่แตกต่างกัน complexes จะถูกสลายตัว และเนื่องจากความเสถียรของ complexes เหล่านี้ทำให้การสลายตัวเกิดขึ้นได้ช้าถ้าใช้การให้ความร้อนแบบปรกติแต่เมื่อให้ความร้อนจากไมโครเวฟที่มีค่าสูง ความเข้มข้น nuclei ของ $(\text{AgBiS}_2)_n$ ก็จะเพิ่มขึ้นตามสมการการแลกเปลี่ยนไอออน¹¹

(CMR,EG)

ส่วน Ag-Bi-SS complexes บางส่วนที่พอร์ม complexes ระหว่างการคั่นอย่างต่อเนื่องที่อุณหภูมิห้องก็จะถูกสลายพันธะโดยคลื่นไมโครเวฟเป็น $(\text{AgBiS}_2)_n$ และสุดท้ายก็ได้เป็น AgBiS_2

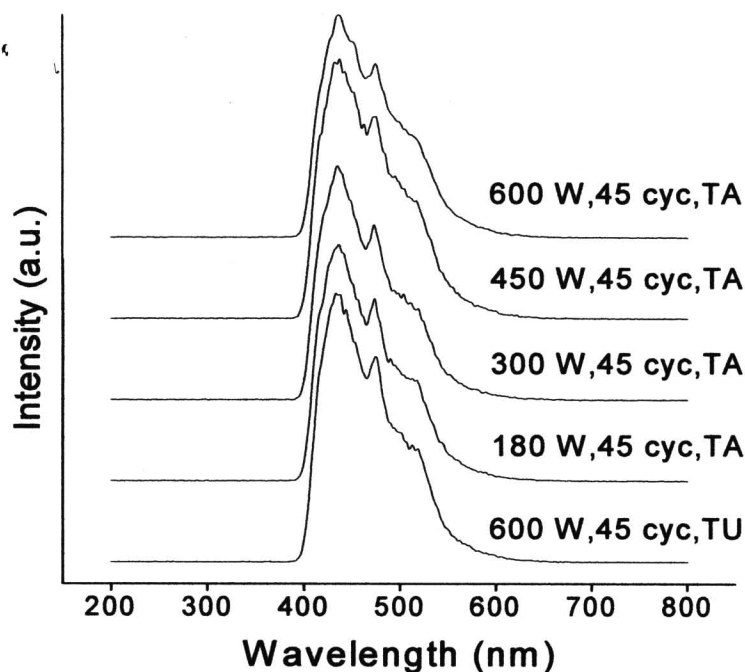
(CMR,EG)

จากการให้สารตั้งต้นผ่าน Cyclic Microwave Radiation จึงสามารถสังเคราะห์ AgBiS_2 ที่มีลักษณะคล้ายดอกเกิดขึ้นทั้งนี้เนื่องจากคลื่นไมโครเวฟทำให้เกิดการสั่นของ nuclei เป็นผลทำให้เกิด orientation growth ของ AgBiS_2 ในลักษณะจำเพาะโดยที่กัลังไฟฟ้าต่ำมีผลทำให้โครงสร้างในระดับนาโนที่ได้มีลักษณะคล้ายดอกและเมื่อเพิ่มกัลังไฟฟ้าก็มีผลทำให้รูปร่างเปลี่ยนเป็น hexapod

ซึ่งสาเหตุก็มาจากเมื่อเพิ่มกำลังไฟฟ้ามากขึ้นก็ยิ่งทำให้อะตอมเกิดการสั่นมากขึ้นทำให้มีโอกาที่จะทำให้เกิดการเรียงตัวกันเพื่อทำให้เกิดการฟอร์มของ hexapod ได้ดีขึ้น^{11,24} และจากงานวิจัยก่อนหน้านี้²⁵ ก็แสดงให้เห็นว่าตัวทำละลาย ที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาไม่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของผลึกสารที่สังเคราะห์ได้ การใช้ cyclic microwave radiation มีผลทำให้กระบวนการสังเคราะห์เกิดขึ้นได้เร็วและทั่วถึงขึ้นเมื่อเทียบกับวิธีการให้ความร้อนแบบปกติ และรวมถึงลักษณะเฉพาะขององค์ประกอบแวดล้อมต่างๆที่ทำให้เกิดกระบวนการสังเคราะห์ที่สมบูรณ์ขึ้น

4.2.4 ผลการทดลอง photoluminescence

รูปที่ 4.32 photoluminescence spectra ของ AgBiS_2 ที่เงื่อนไขการสังเคราะห์ต่างๆ

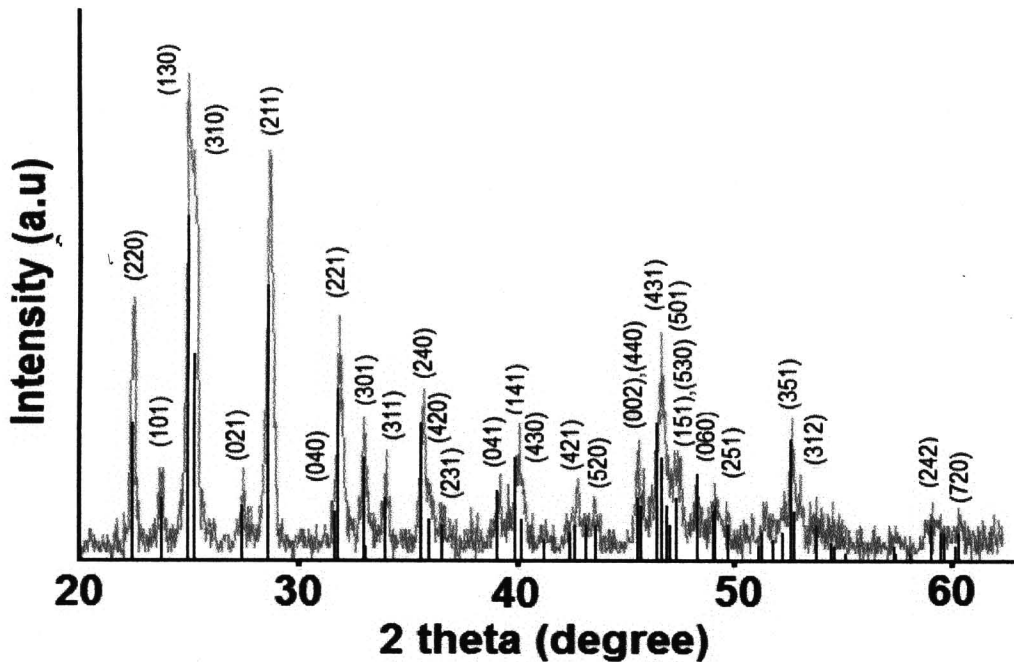
photoluminescence (PL) emissions ของสารที่สังเคราะห์ได้แต่ละเงื่อนไข ถูกกระตุ้นโดยใช้คลื่นแสงที่มีความยาวคลื่น 200 nm ที่อุณหภูมิห้องทำให้สารเกิดการเรืองแสงโดยปลดปล่อยพลังงานออกมาในรูปคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความยาวคลื่น 435 nm (2.85 eV) และมีจุดยอดใกล้เคียงอีกจุดยอดหนึ่งคือที่ 474 nm (2.62 eV) จุดยอดเหล่านี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเกิดจากกระบวนการ recombination ของ electron และ electron hole ในบริเวณ trapped surface states ซึ่งอยู่ภายใน energy band²⁶ แต่ที่จุดยอดที่รองลงมา เกิดจาก shallow level ของ donors และ acceptors ระหว่าง valence band และ conduction band

บทที่ 4

ผลการทดลองและการวิเคราะห์

4.1 ผลการวิเคราะห์ Bi_2S_3 ที่สังเคราะห์โดยวิธีการ microwave

4.1.1 ผลการทดลอง XRD

รูปที่ 4.1 แสดงถึงกราฟ XRD ของ Bi_2S_3 เมื่อไม่เติม surfactant

รูปที่ 4.1 แสดงถึง กราฟ XRD ของสารตัวอย่าง โดยทุกจุดยอดของกราฟสามารถบ่งชี้ได้ว่า สารตัวอย่างคือ Bi_2S_3 ที่มีลักษณะเซลล์ผลึกอยู่ในรูปแบบ orthorhombic มีค่าคงที่เซลล์ $a=11.12$, $b=11.25$, และ $c=3.975$ Å (JCPDS file no. 17-0320) ลักษณะของจุดยอดของกราฟมีฐานที่แคบและสูง แสดงว่า Bi_2S_3 มีความเป็นผลึกที่ดี ไม่พบจุดยอดของกราฟที่มาจากเฟสอื่น จุดสูงสุดของกราฟอยู่ที่ $2\theta = 24.92$ degree ซึ่งถูกแทรกสอดมาจากระนาบ (130) ของผลึก